

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง

อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

Participation of the people's sector in the local development of Mae Pong Subdistrict Municipality Doi Saket District Chiang Mai Province

วิรัช ภูมาศรี, พระครูสังฆรักษ์วีรวัฒน์ วีรวิวัฒน์, วรยุทธ สถาปนศุภกุล, มงคลชัย สมศรี,
สรวิศ พรหมลี¹

Wirat Poomasree, Phakrusangkrakweerawat weerawattano,
WorayuthSathapanasuphakul, Mongkonchai Somsri; Sorawit Phromlee

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนของผลการศึกษาเปรียบเทียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่ไม่แตกต่างกันตามหมู่ที่อยู่อาศัย

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน; การพัฒนาท้องถิ่น; การปกครองส่วนท้องถิ่น

¹ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา; Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus
Corresponding Author, E-mail: asksak@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the level of people's participation in local development of Mae Pong Subdistrict Municipality. Doi Saket District Chiang Mai Province 2) a comparative study of the participation of the people's sector in local development It is a quantitative research. The population used in the study were: The population used in the research was a sample of 349 people. The research instruments were questionnaires and interview forms. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results showed that, The level of participation of the people's sector in the local development of Mae Pong Subdistrict Municipality Doi Saket District Chiang Mai Province The overall average is at a high level. As for the results of the study comparing the level of participation When classified by personal factors, it was found that the level of participation differed by gender, age, educational level. Occupation and length of residence at a statistically significant level of .05, but did not differ by population.

Keywords: participation of the public sector; local development; local government

บทนำ

การมีส่วนร่วม (Participation) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา ทั้งในระดับองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองที่ได้รับการกระจายอำนาจ (Decentralization) จากรัฐบาลกลางให้ประชาชนมีอำนาจในการปกครองตนเอง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปรียบเสมือนรัฐบาลของท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารพัฒนา ท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ คือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะ หรือการเสนอความต้องการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในรูปแบบของการใช้สิทธิ์เลือกทางเลือกเพื่อให้เป็นฉันทามติ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการ

ติดตามประเมินผลให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายของทางเลือกที่ประชาชนตัดสินใจเลือกร่วมกันนั้น (วชิรินทร์ อินทรพรม, 2557)

ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ด้วยเหตุนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจของการปกครองท้องถิ่นโดยเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้เพราะการปกครองท้องถิ่นหมายถึงการกระจายอำนาจทั้งการเมืองและการบริหารให้คนในชุมชนกำหนดทิศทางและดูแลแก้ปัญหาของชุมชนโดยคนในชุมชนเองการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงแยกจากการปกครองท้องถิ่นไม่ได้การเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่ใช่เพียงการกระจายอำนาจหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบรวมทั้งความสามารถในการบริหารจัดการเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรงในการเมืองการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย เรื่องของการปกครองท้องถิ่นจึงมิใช่เรื่องของการจัดบริการสาธารณะให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเท่านั้นหากแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเองเสริมสร้างให้ประชาชนมีความเป็นเจ้าของชุมชนและมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการกำหนดวิถีชีวิตและอนาคตของชุมชนร่วมกัน ซึ่งหมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยท้องถิ่นอันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยที่ยั่งยืน (อรทัย ก๊กผล, ฉัตรระวี กิติโยดม, 2555)

หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเดิมตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีหมู่บ้านอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 10 หมู่บ้าน ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่นในหลักความเป็นประชาธิปไตยเป็นสำคัญ กล่าวคือ เทศบาลตำบลแม่โป่งได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่างๆ ในพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนตลอดถึงการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนนั้นคือ การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล โดยเทศบาลตำบลแม่โป่งจัดทำเวทีประชาคม เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการเสนอความคิดเห็น ขอเสนอแนะและเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องการแก้ไขและบรรเทาความเดือดร้อน และสนองต่อความต้องการนำมาบรรจุเข้าสู่แผนพัฒนาเทศบาลตำบล ประกอบกับระเบียบได้กำหนดผู้บริหารท้องถิ่นต้องคัดเลือกภูมณฑลภาคประชาคมท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้กระบวนการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น (เทศบาลตำบลแม่โป่ง, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ นั้นเป็นเช่นไร เพื่อหาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ควรเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การเสนอภาพอนาคตของแนวโน้มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มี 4 ด้าน ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายชื่ออยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4,583 คน (ข้อมูลสำนักงานทะเบียนเทศบาลตำบลแม่โป่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย หมู่ที่อยู่อาศัย การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มี 4 ด้าน ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการจัดทำเครื่องมือการวิจัยตรวจสอบทดลองใช้จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลอภิปรายผล ดำเนินการตามขั้นตอนวิธีวิจัยให้แล้วเสร็จ ในช่วงเวลาระหว่าง เดือนมกราคม-สิงหาคม 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการการสร้างเครื่องมือที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษามีค่าเท่ากับ 0.97 และนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.96 แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว (2535) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- 4.50 -5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 -4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก
- 2.50 -3.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 -2.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 -1.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จากพื้นที่ 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านตลาดขี้เหล็ก, หมู่ 2 บ้านป่าไผ่, หมู่ 3 บ้านห้วยบอน, หมู่ 4 บ้านแม่โป่งหลวง, หมู่ 5 บ้านพระนอนแม่โป่ง, หมู่ 6 บ้านห้วยอ่าง, หมู่ 7 บ้านตมฝั่ง, หมู่ 8 บ้านแม่ฮองไคร, หมู่ 9 บ้านป่าไม้แดง, หมู่ 10 บ้านห้วยบ่อทอง ตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 ฉบับ และในการเก็บข้อมูลสามารถเก็บได้ครบทั้ง 349 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย

3. สถิติทดสอบสมมติฐานการวิจัย (Differential Statistic) วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นระดับมากไปหาน้อยเรียงลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ด้านทักษะพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์ประเมิน
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.67	1.14	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.79	1.05	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	3.80	1.09	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.71	1.51	มาก
รวม	3.53	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.14, SD = 0.54$) เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80, SD = 1.09$) รองลงมา 2.การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79, SD = 1.05$) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 3.71, SD = 1.51$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 3.67, SD = 1.14$)

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

- ด้านเพศ พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเพศหญิงจะมีความคิดเห็นแตกต่างมากกว่าเพศชาย

- ด้านอายุ พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุ 61 ปีขึ้นไป จะมีความคิดเห็นแตกต่างจากช่วงอายุอื่นๆ เป็นส่วนมาก

- ด้านระดับการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคิดเห็นแตกต่างจากระดับการศึกษาอื่นๆ เป็นส่วนมาก

- ด้านอาชีพ พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่งจำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05โดยอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจจะมีความคิดเห็นแตกต่างจากอาชีพอื่นๆ เป็นส่วนมาก

- ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระยะเวลา 20 ปีขึ้นไปจะมีความคิดเห็นแตกต่างจากระยะเวลาที่อยู่อาศัย อื่นๆ เป็นส่วนมาก

- ด้านหมู่ที่อาศัย พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจและด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามตัวแปรหมู่ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ด้านตำแหน่งในพื้นที่ พบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามตำแหน่งในพื้นที่ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น การระดมความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนา และได้เข้าไปร่วมปฏิบัติ เนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปาฯ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว และด้านคุณส่งเสริมภาพชีวิต เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยฯ ส่วนการประเมินผลนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม โครงการ งบประมาณต่าง ๆ ของเทศบาลว่าประสบผลสำเร็จมาก แต่มีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และมีโอกาสเข้าร่วมควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติหรือมีส่วนในการคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อเป็นตัวแทนในการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาธิป เสี่ยวทอง (2553) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน: กรณีศึกษา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสในภาพรวมพบว่า ในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นระดับหมู่บ้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูล เพื่อค้นหาปัญหาในการพัฒนาหมู่บ้าน จัดเวทีประชาคมเพื่อเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย เสนอปัญหาและวิธีการปัญหาเพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกและความต้องการในการพัฒนาหมู่บ้านด้วย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าปัจจุบันการบริหารราชการแผ่นดินเน้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถรับรู้ รับทราบความต้องการ ปัญหาและวิสัยปัญหาให้เกิดการพัฒนาการากหญ้าอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้น สว.ใหญ่จึงแต่งตั้งใหม่ตัวแทนของชาวบ้านเขามาร่วมในการเสนอขอคิด ที่จะนำมาใช้สำหรับการจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาโดยตรง ฯลฯ

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสถานภาพส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามตามปัจจัยส่วนบุคคล

- ด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับณัฐยานี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

- ด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05เนื่องจากช่วงอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสนใจ และการให้ความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับณัฐยานี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าเพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

- ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงมีความคิดว่าเขาต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ทับแก้ว (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตต์ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลางโดยปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลระดับการศึกษาและอาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

- ด้านอาชีพ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ที่มีอาชีพต่างกันจะมีความสนใจเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นในมุมมองที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ สมจินตนา คุ่มภัย

(2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่บูรณาการแผนชุมชนสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าชาวชุมชนเห็นว่า อบต. สร้างการมีส่วนร่วมแก่ชาวชุมชนระดับปานกลางโดยชาวชุมชนมีส่วนร่วมประชุมหมู่บ้านมากที่สุด

- ด้านหมู่ที่อาศัย ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่โป่ง จำแนกตามหมู่ที่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากพื้นที่แต่ละหมู่มิลักษณะภูมิศาสตร์ทางสังคมที่แตกต่างกันทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทพร อัครกุลไพโรจน์ ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระยะเวลาพักอาศัยส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านนโยบายและการจัดกิจกรรมและด้านเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมระยะเวลาพักอาศัยส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการถูกชี้ข้อมูลความผิดในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้คณะผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากค้นคว้าในครั้งนี้และสามารถต่อยอดจากผลงานวิจัยในครั้งนี้ ที่เทศบาลตำบลควรส่งเสริม สนับสนุน หนุนแรงใจให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองของประชาชนต่อการเขามาส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรศึกษางานวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเชิงคุณภาพเพื่อทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเชิงลึกซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลข

1.2 ควรทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างใหม่ และหาตัวแปรที่เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างวรรณกรรมชิ้นใหม่

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐยานี บุญทองคำ.(2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง.การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม,3(1),22-25.
- ธนาศิลป์ เสี้ยวทอง. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องที่ระดับหมู่บ้าน: กรณีศึกษา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นันทพร อัครกุลไพโรจน์.(2562). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ,7(2),9-17.
- พรทิพย์ ทับแก้ว.(2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ,มหาวิทยาลัยนเรศวร
- วัชรินทร์ อินทพรหม. (2557). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 8 (3), 278-289
- อรรถัย ก๊กผล และฉัตรระวี กิติโยดม. (2555). เอกสารเพื่อประกอบการพิจารณากฎหมายของสมาชิกรัฐสภา บทวิเคราะห์ ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.